

A ג"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף צ"ד בבא מציעא
Some of the topics we will learn about include.

מתנה שומר חנם להיות פטור משבועה
A can stipulate with the owner that he's accepting the item for safekeeping on condition that he is exempt from that which a שומר חנם is generally בשבועה.

משפטי התנאים
The concept of תנאי מבטל מעשה, a verbal stipulation can revoke an action, is derived from the incident of בני ג' בני ישראל who made a תנאי that they will assist בני ישראל in conquering Eretz Yisroel, and in return משה רבינו pledged the מעשה that they will receive their portion of land in עבר הירדן. Therefore, a תנאי can only revoke a מעשה if it was made in the form of בני ג' ובני ראובן.

כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל
A תנאי which contradicts a Torah obligation, is NOT effective.

B The Machlokes regarding תנאי שאי אפשר לו לקיימו בסופו
A תנאי that is impossible to fulfill, does this תנאי take effect?

The Mishnah's Halachah of שאילה בבעלים פטור
If a person borrowed someone's cow, and היה עמו בשעת שאלה
At the time of the loan the owner was working for the שומר, the שואל is not liable for the cow. However, לא היה עמו בשעת שאלה
והיה עמו בשעת אונסיה
If at the time of the loan the owner was not yet working for the שומר, even though at the time of the cow's death the owner was working for the שואל, the שואל is liable for the cow.

The sources for the features of the ד' שומרין;

דברה תורה כלשון בני אדם
There is a Machlokes when there is a לשון יתור, the Torah repeats a word:

One opinion;

דברה תורה כלשון בני אדם
The Torah speaks in the manner of people. Therefore, when the Torah repeats a word, לאו לדרשה אתי
The word does NOT teach an additional Halachah.

Another opinion;

לא דברה תורה כלשון בני אדם
The Torah does NOT speak in the manner of people - and when the Torah repeats a word, לדרשה אתי
The word teaches an additional Halachah.

A

מתנה שומר חנם
להיות פטור משבועה

משפטי התנאים

כל המתנה
על מה שכתוב בתורה
תנאו בטל

B

תנאי
שאי אפשר לו לקיימו
בסופו

שאילה בבעלים
פטור

דברה תורה
כלשון בני אדם

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

מתנה שומר חנם
להיות פטור משבועה

A voluntary שומר, who is generally חייב בשבועה to confirm the loss and that he was not negligent, can stipulate with the owner that he accepts the item for safekeeping on condition that he is exempt from that שבועה.

השוואל

להיות פטור מלשלם

And a borrower, who is generally חייב לשלם, can stipulate that he shall be exempt from payment.

נושא שכר והשוכר להיות
פטורין משבועה ומלשלם

A paid שומר and one who rents an item, who are sometimes חייב בשבועה and sometimes חייב לשלם, can stipulate that they shall be exempt from both.

2 The Gemara asks

אמאי

כל המתנה על מה שכתוב בתורה
תנאו בטל

Why are these conditions effective?

A תנאי which contradicts a Torah obligation is NOT effective, and these conditions contradict the Torah's obligation for these שומרים?

And the Gemara answers that this תנאי is not considered
המתנה על מה שכתוב בתורה, because

דמעיקרא לא שעבד נפשיה

He made the תנאי BEFORE he became a שומר; and as Rashi explains,

ולא שיעבד נפשיה לירד בתורת שומרין

אלא למקצת

ולמה שירד ירד

He only consented to become a partial שומר.

=====

1

מאמר

מתנה שומר חנם
להיות פטור משבועה

A voluntary שומר,
who is generally חייב בלבוזיה
can stipulate that he is exempt
from that שבועה

והשוואל
להיות פטור מלשלם

And a borrower,
who is generally חייב אלמך,
can stipulate that he shall be exempt
from payment

נושא שכר והשוכר להיות
פטורין משבועה ומלשלם

A paid שומר and one who rents an item,
who are sometimes חייב בלבוזיה and sometimes חייב אלמך,
can stipulate that they shall be exempt from both

2

The Gemara asks...

אמאי
כל המתנה על מה שכתוב בתורה
תנאו בטל?

A תנאי which contradicts a Torah obligation
is NOT effective?

מתנה על מה שכתוב בתורה
because
This תנאי is not considered

דמעיקרא לא שעבד נפשיה
ולא שיעבד נפשיה לירד בתורת שומרין
אלא למקצת ולמה שירד ירד

3 The Gemara cites a Braisa
ומתנה שומר שכר להיות כשואל
A paid שומר can stipulate that his obligations shall be
upgraded to that of a שואל who is בכל חייב, even though he
does not actually use the item.

However, שמואל adds

בשקנו מידו

The שומר שכר must make a קנין to become obligated.

בההיא הנאה
בההיא הנאה

דקא נפיק ליה קלא דאיניש מהימנא הוא

גמיר ומשעבד נפשיה

He obligates himself to become a שואל through the benefit
that he becomes known as a trustworthy person.

=====

3 כריתא

ומתנה שומר שכר להיות כשואל

A paid שומר can stipulate
that his obligations shall be upgraded
to that of a שואל who is בכל חייב,
even though he does not actually use the item

שמואל adds

בשקנו מידו

The שומר שכר must make a קנין
to become obligated

רבי יוחנן says,
He does not need a קנין

בההיא הנאה
דקא נפיק ליה קלא
דאיניש מהימנא הוא
גמיר ומשעבד נפשיה

4 The Mishnah proceeds with several features of a תנאי:
 וכל תנאי שיש מעשה בתחילתו
 תנאו בטל
 A תנאי must be stated before the מעשה is stated, as in the
 אמ יעברו of תנאי בני גד ובני ראובן
 and afterward the מעשה of ונתתם. However, if the מעשה
 was stated before the תנאי, the תנאי is not effective.

וכל שאפשר לו לקיימו בסופו
 והתנה עמו מתחילתו
 תנאו קיים
 Only a תנאי that is possible to fulfill, is effective. However,
 as the Gemara infers,
 הא אי אפשר לו לקיימו
 תנאו בטל
 A תנאי that is impossible to fulfill, is not effective.

רב says this is actually a Machlokes in גיטין, and our
 Mishnah follows
 רבי יהודה בן תימא
 However, the חכמים hold
 אע"פ שאי אפשר לו לקיימו בסופו
 תנאו קיים
 =====

הדרן עלך פרק השוכר את הפועלים
 מסכת בבא ב"ה completed the seventh Perek of בבא מציעא
 and we will now begin the eighth Perek את, השואל את, B'ezras Hashem
 הפרה,
 =====

4 *Several features of a תנאי:*

**וכל תנאי שיש מעשה בתחילתו
 תנאו בטל**

A תנאי must be stated
 before the מעשה is stated
תנאי בני גד ובני ראובן
 where they stated the תנאי of יעברו
 and afterward the מעשה of ונתתם

**וכל שאפשר לו לקיימו בסופו
 והתנה עמו מתחילתו
 תנאו קיים**

Only a תנאי that is possible to fulfill,
 is effective

However, as the Gemara infers,
**הא אי אפשר לו לקיימו
 תנאו בטל**

A תנאי that is impossible to fulfill,
 is not effective

רב says...

Our Mishnah follows
 רבי יהודה בן תימא
תנאו בטל

However,
 the חכמים hold
**אע"פ שאי אפשר לו
 לקיימו בסופו
 תנאו קיים**

הדרן עלך השוכר את הפועלים

5 Zugt Di Mishnah

השואל את הפרה

ושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה

If someone borrowed a person's cow, and simultaneously asked the owner to work for him for free or for pay.

OR

שאל הבעלים או שכרן

ואחר כך שאל את הפרה

He first asked the owner to work for him, and then borrowed the cow.

ומתה פטור

If the cow died during the loan, the שואל is not liable, because the Pasuk states

אם בעליו עמו לא ישלם

And as the Gemara later explains, this Pasuk refers to היה עמו בשעת שאלה

The owner was working for the שומר at the time of the loan.

אבל שאל את הפרה

ואחר כך שאל את הבעלים או שכרן ומתה חייב

If he first borrowed the cow, and then asked the owner to work for him;

If the cow dies, the שואל is liable, because the Pasuk states בעליו אין עמו שלם ישלם

And as the Gemara later explains, this Pasuk refers to

לא היה עמו בשעת שאלה

והיה עמו בשעת אונסיה

The owner was not yet working for the שואל at the time of the loan; and even though the owner was working for the שואל at the time of the cow's death, the שואל is liable.

=====

5

משנה

השואל את הפרה
ושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה

If someone borrowed a person's cow,
and simultaneously asked the owner to work for him
for free or for pay

OR

שאל הבעלים או שכרן
ואחר כך שאל את הפרה

He first asked the owner to work for him,
and then borrowed the cow

ומתה

פטור

אם בעליו עמו לא ישלם

This Pasuk refers to

כי עמו בשעת שאלה

אבל שאל את הפרה

ואחר כך

שאל את הבעלים או שכרן ומתה

חייב

If he first borrowed the cow,
and then asked the owner to work for him

בעליו אין עמו שלם ישלם

This Pasuk refers to

לא היה עמו בשעת שאלה

וכי עמו בשעת אונסיה

6 The Gemara proceeds with a Mishnah in the previous Perek:

ארבעה שומרים הם

שומר חנם והשואל נושא שכר והשוכר

As the Gemara there explains, there are four types of custodians, with three levels of liability.

1.

שומר חנם

נשבע על הכל

A voluntary שומר is exempt with a שבועה from all possible occurrences. However, if he was פושע, careless, he is liable for all occurrences.

2.

והשואל משלם את הכל

A borrower is liable for all possible occurrences, even though he provided a sufficient שמירה.

4 ש 3

נושא שכר והשוכר

A paid שומר and one who rents an item are exempt only from occurrences that are considered an אונס, unavoidable, but they are liable for all others that are not an אונס. Therefore,

נשבעין על השבורה ועל השבויה ועל המתה

They become exempt with a שבועה if the animal was wounded, captured, or died; an אונס.

ומשלמים את האבידה ואת הגניבה

They are liable to pay if the animal was lost or stolen, not an אונס.

6

Mishnah in the previous Perek:

ארבעה שומרים הם שומר חנם והשואל נושא שכר והשוכר

Four types of custodians, with three levels of liability

אבידה גניבה	אונס שבורה, שבויה ומתה	פושע	
נשבע	נשבע	משלם	שומר חנם
משלם	משלם	משלם	השואל
משלם	נשבע	משלם	נושא שכר
משלם	נשבע	משלם	השוכר

7 The Gemara proceeds with the sources for the שומרין for the:

The Torah in פרשת משפטים discusses three types of שומרים

1.
תנו רבנן
פרשה ראשונה
נאמרה בשומר חנם
As it states
כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור
'וגונב מבית האיש וגו'
ונקרב בעל הבית אל האלהים
אם לא שלח ידו במלאכת רעהו
If the שומר was stolen, the שומר is exempt with a שבועה.

2.
פרשה שניה
בשומר שכר
As it states
'כי יתן איש אל רעהו חמור או שור וגו'
ומת או נשבר או נשבה אין רואה
'שבועת ה' תהיה בין שניהם וגו'
ולקח בעליו ולא ישלם
If the שומר died, broke, or was captured, the שומר is exempt with a שבועה.
ואם גנב יגנב מעמו
ישלם לבעליו
If the שומר was stolen, the שומר is liable to pay.

3.
פרשה שלישית
בשואל
As it states
וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת
בעליו אין עמו שלם ישלם
If the שואל broke or died, the שואל is liable to pay.

The Gemara explains;
Although the first two פרשיות do not indicate which שומר they each refer to? However, the first פרשה must refer to a שומר חנם, because the Pasuk is most lenient, in that he is פטור מגניבה; while the second פרשה must refer to a שומר שכר, because the Pasuk is more stringent, in that he is חייב בגניבה.

And although in the first פרשה there is also a greater stringency?
שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת גנב
If the שומר swore falsely that the פקדון was stolen and it was then discovered that HE actually stole it, he is considered a גנב and he pays כפל. While in the second פרשה שאינו משלם תשלומי כפל
In this situation the שומר does not pay כפל, because he was already obligated to pay קרן from when he claimed it was stolen?

Nevertheless, the second פרשה is considered more stringent, because

7 The sources for the שומרין for the:

תנו רבנן

- 3 -
פרשה שלישית
בשואל

וכי ישאל איש
מעם רעהו
ונשבר או מת
בעליו אין עמו
שלם ישלם

לבורה,
לבורה ומת
חייב

- 2 -
פרשה שניה
בשומר שכר

כי יתן איש אל רעהו
חמור או שור וגו'
ומת או נשבר
או נשבה אין רואה
שבועת ה' תהיה
בין שניהם וגו'
ולקח בעליו
ולא ישלם

לבורה, לבורה ומת
לבועה

ואם גנב יגנב מעמו
ישלם לבעליו

חייב - חייב

- 1 -
פרשה ראשונה
בשומר חנם

כי יתן איש אל רעהו
כסף או כלים לשמור
וגונב מבית האיש וגו'
ונקרב בעל הבית
אל האלהים
אם לא שלחו ידו
במלאכת רעהו

חייב - לבועה

Refers to שומר שכר, because the Pasuk is more stringent

Refers to שומר חנם, because the Pasuk is most lenient

Although in the first פרשה is also a greater stringency
שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת גנב?

Nevertheless, the second פרשה is considered more stringent, because
קרנא בלא שבועה עדיפא מכפילא בשבועה
דכא אלא כה פקדון אלא קרן

7 קרנא בלא שבועה עדיפא מכפילא בשבועה
There he pays קרן even without a שבועה, while in the first פרשה he pays כפל only after he makes a שבועה. And we see that קרן is more stringent than כפל, because כפל בשבועה is more stringent than כפל, because הוא שואל כל הנאה שלו ואינו משלם אלא קרן
A שומר, who is the most stringent שומר because he receives all the benefits from the item, nevertheless pays only קרן but not כפל.

Thus we have established the sources for שומר חנם פטור מגניבה נושא שכר והשוכר חייב בגניבה ונשבעין על השבועה ועל השבועה ועל המתה

8 The Gemara proceeds with two sources for נושא שכר והשוכר חייב באבידה

According to the opinion of לא אמרינן דברה תורה כלשון בני אדם The Torah does NOT speak in the manner of people; the source is in the words אם גנוב יגנב מעמו ישלם לבעליו The Pasuk repeated the word יגנב to teach that the שומר שכר is חייב if the item was lost.

While according to the opinion of אמרינן דברה תורה כלשון בני אדם The Torah does speak in the manner of people, and the repeated word יגנב does NOT teach an additional Halachah; the source is through a וחומר קל ומה גניבה שקרובה לאונס משלם אבידה שקרובה לפשיעה לא כל שכן If a שומר שכר is liable for גניבה that is closer to an accident, then certainly he is liable for אבידה that is closer to negligence.

The Gemara now proceeds with the source for שואל משלם את השבויה Because the Pasuk of שואל states ונשבר או מת וגוי שלם Although the Pasuk mentions only שבורה ומתה that are אונסא דסליק אדעתא, an accident that is common, while שבויה is אונסא דלא סליק אדעתא, an accident that is rare, the word או is superfluous to teach that a שואל is חייב even for שבויה.

8 The Gemara proceeds with two sources for נושא שכר והשוכר - חייב באבידה

According to לא אמרינן דברה תורה כלשון בני אדם

אם גנוב יגנב מעמו ישלם לבעליו
The Pasuk repeated יגנב to teach that the שומר שכר is חייב if the item was lost

According to אמרינן דברה תורה כלשון בני אדם

קל וחומר: ומה גניבה שקרובה לאונס משלם אבידה שקרובה לפשיעה לא כל שכן

The source for שואל - ונשאל את רבוייה

ונשאל או בית וגוי שלם ישלם
Although the Pasuk mentions only שבורה ומתה that are אונסא דסליק אדעתא while שבויה is אונסא דלא סליק אדעתא The word או is superfluous to teach that a שואל is חייב even for שבויה